VIEŠOJI ĮSTAIGA
VILNIAUS UNIVERSITETO LIGONINĖ
SANTAROS KLINIKOS
GENERALINIS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VŠĮ VILNIAUS UNIVERSITETO LIGONINĖS SANTAROS KLINIKŲ DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSO PATVIRTINIMO

2022 m. gegužės 13 d. Nr. V- 441
Vilnius

Atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos darbo kodekso 26 straipsnio nuostatas:

1. T v i r t i n u VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų darbuotojų elgesio kodeksą (pridedamas).

2. Į p a r e i g o j u visus VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų darbuotojus su Darbuotojų elgesio kodeksu susipažinti ir laikytis jame įtvirtintų elgesio principų.

3. Į p a r e i g o j u Komunikacijos tarnybą paskelbti Darbuotojų elgesio kodeksą VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų intranete bei išsiųsti kiekvienam darbuotojui jų darbiniu elektroniniu paštu.

4. P r i p a ž į s t u 2013 m. gruodžio 12 d. generalinio direktoriaus įsakymą Nr. V-746 „Dėl Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų darbuotojų elgesio kodekso tvirtinimo“ su papildymu netekusiu galios.

5. P a s i l i e k u šio įsakymo vykdymo kontrolę sau.

Generalinis direktorius Feliksas Jankevičius

Vyriausiasis teisininkas
Darius Taminskas

Direktorė valdymui
Jolita Jakutienė

PATVIRTINTA
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės
Santaros klinikų generalinio direktoriaus
2022 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V- 441

VŠĮ VILNIAUS UNIVERSITETO LIGONINĖS SANTAROS KLINIKŲ DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau – Santaros klinikos) darbuotojų elgesio kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato pagrindinius Santaros klinikų darbuotojų elgesio principus ir normas, kurių jie privalo laikytis darbo metu.

2. Kodekse vartojamas sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Kodekse vartojamų sąvokų apibrėžtys:

3.1. Mobingas - tikslinis, sisteminis, ilgesnį laiką pasikartojantis psichologiniu teroru, prievarta, bauginimais, priekabėmis grįstas grupės ar asmens elgesys kolektyvuose, kurio dažniausias tikslas – pažeminti, apjuokti kurį nors narį, sumažinti jo vertę, atitolinti arba net atskirti narį nuo kolektyvo.

3.2. Diskriminacija – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

3.3. Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

3.4. Seksualinis priekabiavimas - nepageidaujamas užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksmu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, kai tokį elgesį lemia tikslas ar jo poveikis pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

II SKYRIUS
DARBUOTOJŲ ELGESIO PRINCIPAI

4. Pagrindiniai darbuotojų elgesio principai yra šie:

4.1. Asmeninės atsakomybės;

4.2. Bendradarbiavimo ir pagalbos;

4.3. Pagarbos žmogui;

4.4. Teisingumo, nešališkumo ir nepriklausomumo;

4.5. Sąžiningumo, nesavanaudiškumo ir lojalumo;

4.6. Padorumo;

4.7. Skaidrumo ir viešumo;

4.8. Konfidencialumo;

4.9. Naujovių ir atvirumo permainoms.

5. **Asmeninės atsakomybės principas reiškia, kad darbuotojas turi**:

5.1. teisės aktų nustatyta tvarka paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus ar veiksmus;

5.2. atsisakyti vykdyti galimai neteisėtus pavedimus, taip pat jei pavedimui vykdyti trūksta įgūdžių, išteklių ar kompetencijos, ir apie tai informuoti pavedimo davėją ir atsakingą darbuotoją;

5.3. asmeniškai atsakyti už savo (įskaitant kolegialius sprendimus) veiksmų ir neveikimo padarinius, užduočių įgyvendinimą, informacijos ir dokumentų tinkamą naudojimą bei konfidencialumo laikymąsi, tinkamą, rūpestingą, kvalifikuotą ir atsakingą savo pareigų atlikimą;

5.4. Tiesioginiam vadovui ir (ar) generaliniam direktoriui reikalaujant, ar vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, atsiskaityti už savo veiklą.

6. **Bendradarbiavimo ir pagalbos principas reiškia, kad darbuotojas privalo**:

6.1. rūpintis emociškai palaikančio tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo tobulinimu, tarpusavio pakantumu, santykius su pacientais grįsti savo paties mandagiu elgesiu, dėmesingumu, atjauta, geranoriškumu, domėjimusi savijauta ir sunkumais;

6.2. mažinti dėl sprendžiamų problemų kylančią įtampą, spręsti konfliktus, neleisti palaikyti tarpusavio priešiškumo ar nuteikti darbuotojus prieš kitus kolegas. Neleidžiama turėti tikslą išvaryti ar išguiti darbuotoją iš Santaros klinikų, jo padalinio ar bendradarbių bendravimo rato ar kitaip atriboti nuo bendravimo, problemų sprendimo ir įsitraukimo į darbo ir bendruomenės veiklą.

7. **Pagarbos žmogui principas reiškia, kad darbuotojai privalo**:

7.1. gerbti žmogų, jo teises ir laisves;

7.2. darbinėje veikloje elgtis sąžiningai, korektiškai ir mandagiai. Neigiamas atsiliepimas apie kolegas, ypač kitų asmenų akivaizdoje, neleistinas;

7.3. tarpusavio santykius su kolegomis grįsti abipuse pagarba, geranoriškumu bei aktyvia pagalba;

7.4. su žmonėmis bendrauti geranoriškai ir pakančiai, nepaisant jų asmens savybių, turtinės ar visuomeninės padėties;

7.5. dėmesingai reaguoti į pacientų, jų atstovų, kitų asmenų prašymus ir siūlymus;

7.6. patiems netaikyti ir netoleruoti kolegų neetiško elgesio, neprofesionalių ar neteisėtų veiksmų, diskriminacijos, psichologinio smurto, priekabiavimo ir (ar) mobingo. Pastebėjus tokius veiksmus kreiptis į konsultantą – patikėtinį ar reagavimo komandą.

8. **Teisingumo, nešališkumo ir sąžiningumo principai reiškia, kad darbuotojai privalo**:

8.1. atlikdami savo pareigas ir teikdami paslaugas, vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisant tautybės, rasės, lyties, lytinės orientacijos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų, vadovautis visų asmenų lygybės įstatymui principu;

8.2. svarstant vidaus teisės aktų projektus, priimant sprendimus dėl darbuotojų skyrimo į pareigas ir kitoje darbinėje veikloje neturėti išankstinės nuostatos dėl atskiro asmens, asmenų grupės ar institucijos ir priimti sprendimus vadovaujantis visiems vienodais vertinimo kriterijais, vengiant asmeniškumo;

8.3. vienodai būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus;

8.4. nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

8.5. būti objektyvūs, priimti teisingus ir pagrįstus sprendimus, veikti vadovaudamiesi viešaisiais ir pacientų sveikatos ir gerovės interesais, išklausyti visų suinteresuotų pusių argumentus ir pateikti informaciją, kuri padėtų priimti tinkamiausią objektyvų sprendimą;

8.6. susidūrus su skirtingais asmenų reikalavimais, nedaryti nepagrįstų išimčių, interesų konfliktus spręsti atsižvelgus į viešuosius interesus, vadovaujantis visiems vienodais vertinimo kriterijais.

9. **Nesavanaudiškumo ir lojalumo principai reiškia, kad darbuotojai privalo**:

9.1. naudoti jam patikėtą Santaros klinikų, valstybės ir (ar) savivaldybių turtą, darbo metu gautą informaciją, tarnybinę padėtį ir darbą visuomenės gerovei, nesiekti asmeninės naudos ir neteisėto poveikio kitų asmenų sprendimams;

9.2. darbu ir bendravimu siekti visuomenės gerovės, Santaros klinikų tikslų. Darbuotojai privalo vengti tokio elgesio ir viešų pasisakymų, kurie galėtų diskredituoti darbuotojo ar Santaros klinikų vardą, silpninti visuomenės pasitikėjimą darbuotoju ir Santaros klinikomis (Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Komunikacijos taisyklės). Informacijos apie neteisėtas veikas atskleidimas nelaikomas lojalumo principo pažeidimu.

10. **Padorumo principas reiškia, kad darbuotojai privalo**:

10.1. elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, nepagrįstų lengvatų ir nuolaidų iš fizinių ir juridinių asmenų, aiškiai apie tai žodžiu pasakyti ir elgesiu tai parodyti;

10.2. savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai, konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai, stabdyti seksualinio priekabiavimo pasireiškimus, patiems seksualiai nepriekabiauti tiek žodžiais, tiek veiksmais. Darbuotojai privalo vengti tokio elgesio, kuris galėtų kenkti darbuotojo asmens garbei ir orumui bei profesijos prestižui. Darbuotojai Santaros klinikose ir jos teritorijoje turi dėvėti švarią ir tvarkingą, teisės aktų numatytais atvejais – specialią aprangą, nerūkyti, nevartoti alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų.

11. **Skaidrumo ir viešumo principas reiškia, kad darbuotojai privalo**:

11.1. būti nepriekaištingos reputacijos ir ją saugoti;

11.2. užtikrinti teisės aktų nustatytą savo veiksmų ir sprendimų viešumą, prireikus pateikti savo sprendimų priėmimo motyvus;

11.3. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;

11.3. teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis teikti reikiamą informaciją kitiems darbuotojams, pacientams ir jų atstovams;

11.4. nesinaudoti savo tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimą, jei tai gali sukelti interesų konfliktą;

11.5. neturėti asmeninių interesų ir nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems, draugams, vykdant darbines pareigas;

11.6. nesiimti apgaulės, sukčiavimo, korupcijos ar kitų teisės aktais uždraustų veikų;

11.7. būti nepaperkamam, nepriimti dovanų, pinigų, neatlygintinų paslaugų ar kitokių prielankumo ženklų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų ar kitų paslaugų iš fizinių ir juridinių asmenų, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;

11.8. viešumo principas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės ar komercinę paslaptį.

12. **Konfidencialumo principas reiškia, kad darbuotojai privalo**:

12.1. saugoti ir neskelbti informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliotiems jos sužinoti;

12.2. užtikrinti jam pateiktų dokumentų ir informacijos kompiuterinėse laikmenose saugumą tokiu būdu, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti;

12.3. užtikrinti, kad informacija apie pacientą tretiesiems asmenims būtų teikiama tik teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka;

12.4. visais kitais atvejais darbuotojai vadovaujasi teisės aktais nustatytomis konfidencialios informacijos saugojimo sąlygomis ir tvarka, darbo metu gautą informaciją naudoja taip, kaip nustato Santaros klinikų vidaus dokumentai, reglamentuojantys asmens duomenų tvarkymą (Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų asmens duomenų tvarkymo taisyklės, Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų darbuotojų asmens duomenų tvarkymo politika ir jos įgyvendinimo priemonės), ir kiti teisės aktai.

13. **Naujovių ir atvirumo permainoms principas reiškia, kad darbuotojas turi:**

13.1. būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, naujovėms, ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip geriau spręsti profesijos, darbo ir bendravimo problemas, nuolat tobulinti savo profesinę veiklą, taikyti pažangiausius metodus, technologijas, priemones ir gerosios patirties pavyzdžius, visada veikti profesionaliai, siekti žodžio ir veiksmo vienybės, pripažinti savo darbo klaidas ir jas taisyti, vieni kitiems padėti išvengti darbo klaidų ir nesusipratimų, vieni kitiems suteikti trūkstamą darbui ir bendravimui reikalingą informaciją.

III SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Visi Santaros klinikų darbuotojai privalo susipažinti su Kodeksu, kuris yra skelbiamas

viešai Santaros klinikų intranete, išsiunčiamas kiekvienam darbuotojui jo darbiniu elektroniniu paštu bei yra įkeltas į įsakymų registrą ELI.

15. Šiame Kodekse įtvirtintų darbuotojų elgesio principų pažeidimas pripažįstamas darbo pareigų pažeidimu, už kurį darbuotojui gali būti taikoma Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyta atsakomybė.

16. Santaros klinikų darbuotojų galimus šio Kodekso nuostatų pažeidimus nagrinėja Etikos komisija, jos darbo reglamento nustatyta tvarka.